

[Bertel Dahlgaard.]

landet i virksomhed. Det vil sige, at vor produktion i alt væsentligt kun kan forøges gennem øget arbejdstempo og mere rationel tilrettelæggelse af arbejdet. Netop på dette tidspunkt vil man gennemføre forslag, der trækker arbejdskraft fra den civile produktion over i den militære.

Det er disse inkonsekvenser i den politik, der forberedes, vi må tage afstand fra. Det lader sig efter vor opfattelse ikke gøre at sanere et flere hundrede millioner kroners valutaunderskud, samtidig med at man fremkalder nye valutakrævende og uproduktive forbrug. Gør man forsøg derpå, som jeg forstår de tre partier, hvis ordførere har talt — socialdemokratiet, venstre og konservative —, er enige i, er jeg ængstelig for, at det går galt.

Det, jeg dermed berører, er i og for sig ikke spørgsmål om, hvilke militærpolitiske anskuelser man har. Det er simpelthen et spørgsmål om økonomi. Hele dette spørgsmål om det indbyrdes forhold mellem militærberedskab, kulturel og social standard og økonomisk modstandskraft skal jeg berøre senere under behandlingen af de militære bevillinger. Her skal jeg blot sige, at som forholdet er, må man have mod til at sige til verden, at det magter Danmark ikke i dette øjeblik. Det er ingen skam at sige dette, men det er en skam ikke at erkende det overfor både sig selv og andre.

Derfor må det radikale venstres stilling blive, at valutaunderskuddet ganske rigtigt må nedbringes med beløb som dem, regeringen opererer med, men det må ske dels ved, at de foreslåede militære bevillinger nedsættes, dels ved at statens driftsudgifter og anlægsgudgifter nedbringes med mindst 150 mill. kr. Dette sidste kan netop gøres, fordi erhvervslivet i øjeblikket er i så godt sving. I en sådan tid skal man holde kapitalinvesteringer i staten tilbage, og jeg påskønner den højtærede finansministers forslag i så henseende, men det må blot ske i meget større omfang. Dernæst må importen af visse luksusvarer standses eller belægges med store afgifter, og endelig må der tages et mere intensivt arbejde op for at imødegå alle de monopoltdensner og sortbørstendensner, der er ved at spire frem i liberaliseringens fodspor, netop det modsatte af, hvad vi mener er liberaliseringens formål, alt det, der på dette område øger vore produktionsomkostninger og nedsætter vor konkurrenceevne.

Det sidste, jeg her har nævnt, er noget, der vil strække sig over nogen tid, men som til gengæld vil bære de rigeste frugter i

valutamæssig henseende. Herhen hører også, at man anvender genopbygningsmillionerne hurtigt på de områder, hvor der kan spares valutaforbrugende råstoffer, i særlig grad gælder det, som alle ved, indenfor landbruget, hvor produktionen af proteinrige foderstoffer kan forceres, så vor indførsel af disse foderstoffer kan formindskes.

Jeg har ikke i den korte tid, der har været givet til at gennemgå de stillede forslag, kunnet overse, om de midlertidige begrænsninger i indførslen, som er foreslået, rammer det rigtige. Jeg har forstået det sådan, at regeringen mener, at lagrene af råvarer på en hel del områder er så rigelige, at man midlertidigt under den ekstraordinære tilstand, som krigsforholdene har medført, nødes til at udsætte flere indkøb en tid. Herom vil jeg gerne høre nærmere i et udvalg og forhandle på grundlag af de oplysninger, der foreligger. Regeringen må formentlig have en del oplysninger med hensyn til varebeholdningernes omfang på disse områder.

Der kan også under de kommende forhandlinger være tale om en ændring i de emner, der her tænkes på. I den forbindelse skal jeg sige, at vi fra vor side vil være meget betænkelige ved, at trælast medtages, og vi må selvfølgelig, når disse forhandlinger har fundet sted, forbeholde os vor stilling til enkelthederne.

På samme måde kan jeg ikke udtale mig om enkelthederne vedrørende de foreslåede forbrugsafgifter. Der er varer imellem, som kommer ind under det luksusbegreb, jeg talte om før. Men een ting vil jeg gerne bede om, at den høje regering erindrer: om en af de forhøjelser, der er foreslået, nemlig benzinafgiften, gælder det, at den betyder en forhøjelse af produktionsomkostningerne her i landet, og det er noget meget alvorligt. Vi indenfor det radikale venstre mener, det er vigtigt ikke fra statens side at bidrage til en omkostningsstigning her i landet. Det, der skal rette vor valutastilling op, er øget produktion, øget opsparing, øget konkurrenceevne og deraf følgende større eksport, nedsættelse af det luksusbetonede forbrug og i det omfang, det er muligt, forbedring af vore handelsoverenskomster.

Jeg skal hermed anbefale, at forhandlingerne om dette forslag føres videre i et udvalg.

Aksel Larsen: Der er en vis dårlig tradition i den danske rigsdag for, at når noget skal ordnes, skal det helst ske ved naturlige manøvrer i folketinget. Jeg ved ikke, hvorfor denne tradition er indstiftet, og